

HATÁSVIZSGÁLATI KUTATÁSOK

A program hatásvizsgálatát minden vizsgálat során eredeti adatgyűjtésre alapozva végezték el az utóbbi közel egy évtizedben.

1. A PTE 2010-11-ben a TAMOP 4.2.2.B projekt keretében összesen közel 100 oktató és hallgató számára tette lehetővé, hogy részt vegyen 7 szokás kurzusokon és a hozzá tartozó, a fenntarthatóságát szolgáló (Leadership) vezetőképzéseken. A **viisszajelzések** szerint (hallgatók, vezető oktatók, TDK vezetők, Doktori Iskola vezetők, szakkollégium vezető tanárok) a képzések az alábbi hatásokkal jártak. A gyűjtés a projekt zárásához kapcsolódó egyik konferencia anyagából való, amely a Dunaújvárosi Főiskolán került megrendezésre 2012. május 22-én. Az anyag az előadó, Dr. Jakab Julianna, a PTE korábban 18 évig státuszban lévő, 2003. óta külsős oktatójának tulajdona.

A 7 szokás program hatásai 2010-2013.

TAMOP 4.2.2.B Attitűdfejlesztő képzések tapasztalatai felsőoktatási intézményben

Egyéni szinten

- *Nagyobb önbizalom, elégedettség önmagammal*
- *Az élet értékességének tudatos megélése*
- *Jobb időbeosztás – több pihenés és minőségi kapcsolat*
- *Több iskolába járás*
- *Jobb tanulmányi eredmények – sikeres dolgozatok, vizsgák*
- *Több sport – a heti terv része*
- *Kevesebb önpusztítás – olvasás versus kocsma*
- *Bátrabb viszonyulás a kockázathoz – „mertem”*
- *Jobb munka/magánélet egyensúly*

Kapcsolati változások

- *Több bizalom minden típusú kapcsolatban*
- *Tudatos figyelem növekedése*
- *Baráti kapcsolatok, beszélgetések preferálása*
- *Családi kapcsolatok felértékelődése, sikeres reparálása*
- *Eredményesebben megoldott konfliktusok*
- *Szabadulás bántalmazó kapcsolatokból*
- *Munkahelyjel való elégedettség növekedése*

Csoport/szervezeti szinten

- *Világosabb szerepek*
- *Egyértelműbb, tisztább kommunikáció*
- *Könnyebb döntések*
- *Értékek mentén való működés megjelenése*
- *Megújult energiák, kiegész csökkenése*
- *Új szakkollégium létrejötte.*

2. A PTE 2013-14-től a 4.1.2.B TAMOP projektből finanszírozta a 7 szokás program **hatásvizsgálati kutatásának** első fejezetét. Emiatt az Egyetem tulajdonában van a közlemény, ami a **B. Mellékletben** található.

A 2013-14-es kutatás rövid összefoglalója

2014. december 15-én került megrendezésre a 7 szokás személetformáló iskolai fejlesztő program hatásvizsgálatát célzó 4.1.2.B K3 kutatási alprojekt első keresztmetszeti eredményeit bemutató zárókonferencia, melynek a Pécsi Tudományegyetem Szenátusi terme adott otthont.

Az országos longitudinális hatásvizsgálatot a Kiváló Nevelési Kultúráért Alapítvány indította el 2013 nyarán. Célja az volt, hogy minden szinten – egyéni, csoport és szervezeti –, valamint dimenzióban – emberi és technikai oldalon – megmérjék a program mint független változó hatását a diákok és a tanárok attitűdjére, viselkedésére, illetve mentális állapotára. 2014. januárjában együttműködő partnerként finanszírozta a kutatást a Pécsi Tudományegyetem TAMOP 4.1.2B projekt K3 alprojekt azzal a szándékkal, hogy a meglévő pozitív élmények és tapasztalatok mellett a tudomány objektív eszközeivel lehetőségessé váljon kimutatni: valójában mely szinten és hogyan hat ez a tudásanyag, amennyiben a tanulást követően valóban alkalmazzák oktatási intézményben.

A horizontális összehasonlításban – amely megelőzte a teljes longitudinális vizsgálatot – a 7 szokás programot négy éve alkalmazó, illetve a programmal újonnan indulóköznevelési intézmények eredményei kerültek összevetésre.

A vizsgálati mintát 13 iskola tanárai és 11 iskola diákjai alkották. 305 pedagógus és 108 diák adatai kerültek feldolgozásra.

Az első eredmények a következők:

A „régik iskolák” pedagógusai életvezetési kompetenciáik tekintetében jobban teljesítettek az újonnan induló iskolák pedagógusaihoz képest.

Emellett a „régik iskolák” diákjai az egyik játékos vizsgálati helyzetben szignifikánsan több, az empátikus kommunikáció készségére utaló megnyilvánulást mutattak. A másik vizsgálati helyzetben való megnyilvánulásaik alapján pedig azt mondhatjuk, hogy ezek a diákok jobban képesek egyéni érdekeiket a csoport érdekei mögé helyezni a nem 7 szokás kultúrában nevelkedő diáktársaikhoz képest akkor, amikor már biztosak abban, hogy egyedül nyertes pozícióra tehetnének szert. A gyermekek mentális egészségére vonatkozóan nemzetközileg standard személyiségtesztet alkalmazva a mérsékelten depresszív két fontos tényezőjének tekintetében találtak szignifikáns különbséget a két csoport között: A 7 szokást 4 éve alkalmazó intézmények diákjai szignifikánsan alacsonyabb értékeket értek el mind a szomorúság, mind az anhedónia mértékét illetően is.

A programot 4 éve alkalmazó iskolák teljesítmény-mutatóiban is láthatók változási tendenciák. A vizsgált időszakban mindkét „régik iskola” tanulmányi eredményeiben javulást tapasztalható. Az egyik, a programot 4 éve alkalmazó iskolában pedig kimutatható az intézmény népszerűségének növekedése, illetve a fegyelmi problémák csökkenése.

Az intézmények két típusának szervezeti kultúrája nem tér el egymástól lényegesen, bár az egyik „régik iskola” a mintában teljesen egységes szervezeti kultúrával rendelkezik. Az, amelyik legkonzekvensebben, minden szereplőre kiterjedően alkalmazza a 7 szokás tudást.

Habár jelen keresztmetszeti kutatási elrendezés nem ad lehetőséget biztos ok-okozati következtetések levonására – ez majd a hosszmetzeti perspektívában kaphat teljes igazolást mégis megállja a helyét a feltételezés, hogy a 7 szokás kultúra valamilyen módon megjelenik az oktatási intézmény tagjainak viselkedésében, attitűdjeiben és mentális egészségében, illetve feltételezhetően hat a szervezeti kultúrájára és a teljesítmény-mutatók alakulására is.

Az eddigi eredmények alapján úgy tűnik, a 7 szokás tudással képessé válik az intézmény olyan keretrendszer és módszertan kialakítására és működtetésére, amely a felnőtt szereplőket segíti saját eredményes életvezetésük kialakításában, illetve személyiségük fejlesztésében. A pedagógusok hiteles példája, illetve a 7 szokás kultúrában való nevelkedés nagy valószínűséggel hatással van a diákok szociális kompetenciáinak (együttműködési- és kommunikációs készség) fejlődésére is.

Habár a program semmi esetre sem kezelhető egyfajta pszichoterápiás módszertanként, mégis szerepet játszhat a gyermek pozitív hangulati életének kialakulásában vagy fennmaradásában is.

A személyes szinten való hatás feltételezhetően a teljes szervezet szintjén is megjelenik, mivel láthatjuk, hogy a program teljes implementációja a közös nyelv és értékrend kialakulásán keresztül segíti az egységes szervezeti kultúra megteremtődését.

Végül elmondhatjuk, hogy a vizsgálatban szereplő két „régikola” teljesítménymutatóinak változásában is olyan tendenciákat figyelhetünk meg, melyek feltételezhetően a 7 szokás tudás intézményben való megjelenésével hozhatók összefüggésbe.

Az eredmények komplexitása és egyben koherenciája megerősíti, hogy az program hatásainak vizsgálatát a hosszmetzeti perspektívában érdemes tovább folytatni.

A 2016-tól folyó kutatás publikálható eredményeinek rövid összefoglalója

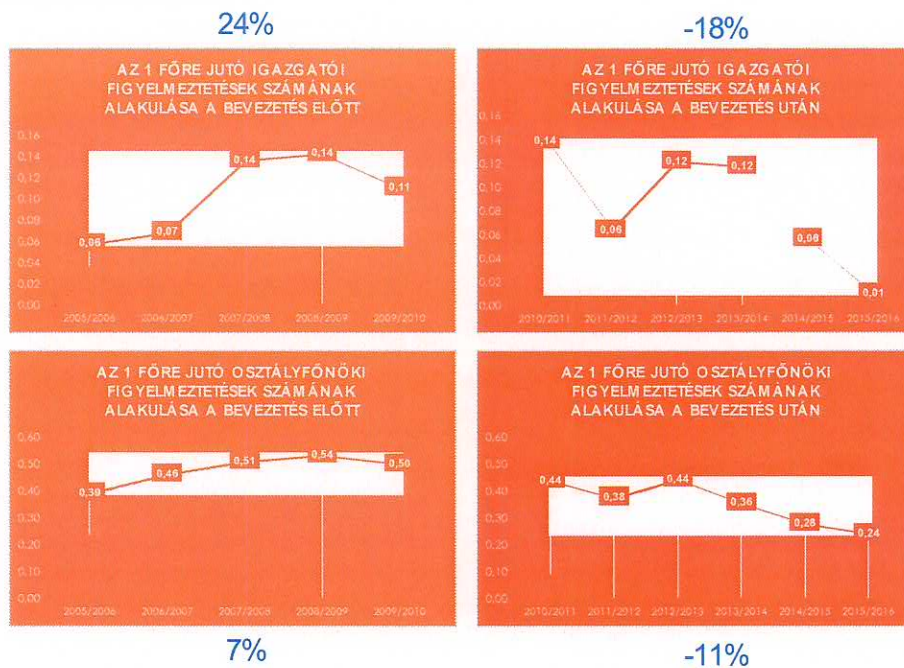
A közös projekt eredményeit látva **2016-tól a Kiváló Nevelési Kultúráért Alapítvány** (alapító: Prof. Dr. Bagdy Emőke és Ecsédi István) az MTA TTKK Pszichológiai és Kognitív Idegtudományi Intézetének kutatóival, Prof. Dr. Fülöp Márta pszichológus akadémikus asszony szakmai felügyelete alatt folytatja tovább a – napjainkban már több mint 60 oktatási/nevelési intézményben – 7 szokást tanulók/tanítók tapasztalatainak tudományos vizsgálatát. Több egyetem (ELTE, Károli Gáspár Református Egyetem, BME) hallgatóinak és oktatóinak együttműködésével zajlik a munka, a Magyar Pszichológiai Társaság által megadott etikai minősítés, kontroll alatt.

A kutatás ezen fejezete longitudinális és kontrollcsoportos vizsgálat, amelynek 10 db 7 szokás programot működtető és 10 db kontroll intézmény a vizsgálati populációja/résztevője. A korábbiakra alapozva ebben a szakaszban is mind egyéni, mind csoport és szervezeti szintű pszichológiai, valamint teljesítmény vizsgálatokat végez a kutató közösség.

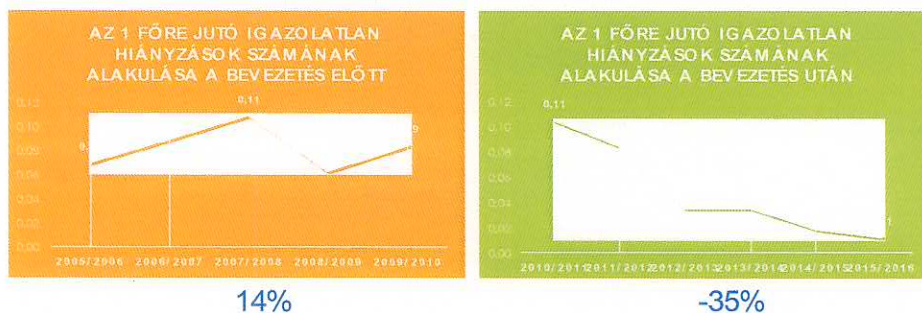
Bár a kutatás második fordulója éppen zajlik, és publikálható eredmények 2018. végére várhatóak, a teljesítmény adatokra vonatkozóan néhány számszerű eredmény már közölhető. Hosszú időszoron – a program bevezetését megelőző időszakot is mérve – vizsgálták a kutatók, hogyan hat a 7 szokás (köznevelésben alkalmazott elnevezéssel: Életrevaló) program az intézmény népszerűségére, a magatartási problémákra, a hiányzásokra és a tanulmányi, valamint verseny eredményekre. Ezekből a kutatócsoport engedélyével közlünk itt néhány trendet, amely a vizsgált intézményekre általában jellemző.

A vizsgálatok színhelye eltérő, és a legalább 4 éve 7 szokást tanuló diákok populációjának mérésével alakult ki az eredmény.

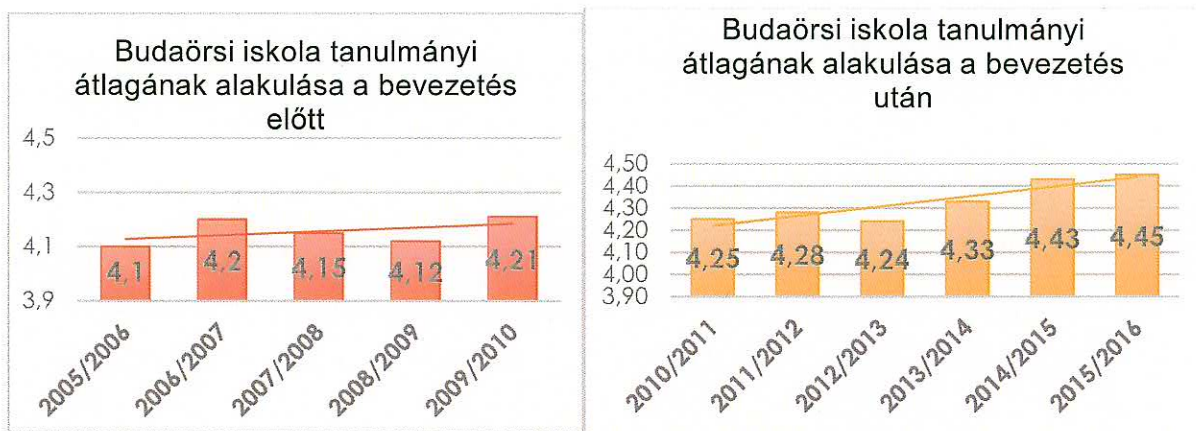
Magatartási problémák csökkenése

Igazolatlan hiányzások eltűnése

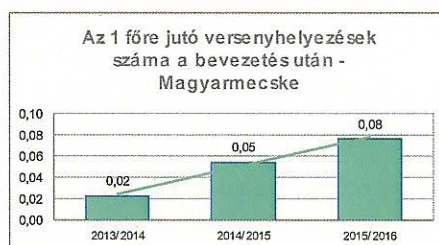
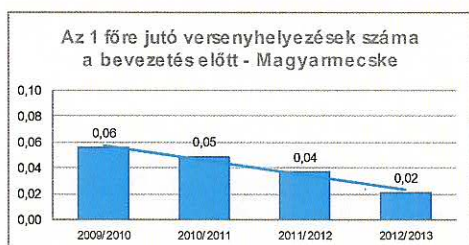
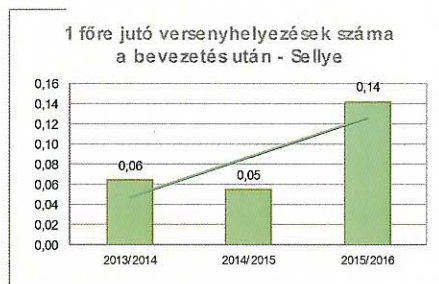
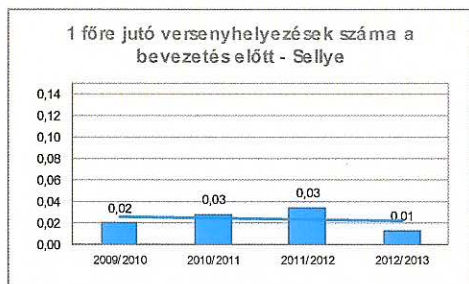
Tanulmányi eredmények javulása

Bukások csökkenése, kitűnő tanulók számának növekedése – Budapest, IX. Mester u.

Versenyeredmények javulása

Intézmény vonzereje – Kesjár Csaba Általános Iskola Budaörs

évi átlagos növekedés: 6%

évi átlagos növekedés: 18%

2018-ban Prof. Dr. Veress-Székely Anna, az ELTE PPK Magatartásgenetikai kutatócsoportjának vezetője felajánlotta együttműködését a kutatások kiterjesztésére, amelynek során lehetőségessé válik majd teljesen objektív módon a résztvevők kapcsolati aktivitását is mérni. Ezek a vizsgálatok a tervezés fázisában vannak.

A kutatási eredmények természetesen a kutatást végzők szellemi termékei és ezért felhasználásuk is a tulajdonosok jogainak érvényesítésével lehetséges.

Pécs, 2018. április 24.

2 u.

Lengvárszky Attila
oktatási igazgató
részszakmai vezető

